

Коваленко Д.В.

магістрант за спеціальністю «Облік і оподаткування»

Сумський національний аграрний університет

м. Суми, Україна

Ткаль Я.С.

к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку

Сумський національний аграрний університет

м. Суми, Україна

ЩОДО ПИТАННЯ ОБЛІКУ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ОСНОВНОГО ВИРОБНИЦТВА

В умовах удосконалення господарського механізму, ціноутворення, управління суспільним виробництвом важливого економічного, практичного значення набувають питання формування і складу витрат, собівартості готової продукції, визначення їх економічної сутності та обліку. Саме від ґрунтовного дослідження та практичного застосування буде залежати рентабельність виробництва окремих видів продукції, виявлення резервів зниження собівартості, визначення цін, обґрунтування рішень стосовно виробництва нових видів продукції.

Проблеми економічної сутності, формування, обліку витрат на виробництво, калькулювання собівартості продукції розглядалися у працях відомих вітчизняних вчених-економістів: Білухи М.Т., Бутинця Ф.Ф., Валуєва Б.І., Герасимовича А.М., Голова С.Ф. та ін.

Встановлено, що основним внутрішнім чинником зростання цін на продукцію є висока собівартість виробництва, яка визначається: недостатнім технічним, технологічним оснащенням; нерівномірним характером виробництва; значними витратами внаслідок виробництва продукції. З метою обліку витрат і калькулювання собівартості продукції, яка має свої особливості, на практиці застосовуються такі методи, як: позамовний, попередільний і нормативний [1].

Використовуються й методи калькулювання, а зокрема: метод прямого віднесення витрат на об'єкти обліку, при якому витрати списуються прямо на об'єкти обліку, а потім на підставі облікових даних обчислюється собівартість продукції; коефіцієнтний, пропорційний; виключення побічної продукції та комбінований [3].

Завданнями аналізу собівартості продукції є: оцінка виконання плану собівартості за звітний рік; виявлення використаних ресурсів подальшого зниження собівартості продукції; розроблення заходів із мобілізації резервів економного витрачання матеріальних, трудових, грошових ресурсів. Для виявлення резервів зниження собівартості, необхідно визначати фактори, які зумовлюють це зниження [2].

Таким чином, шляхи зниження собівартості продукції наступні: використання менш дорогих матеріалів; вдосконалення виробництва; автоматизація робочих місць; кооперація з підприємствами, які можуть виготовляти ті чи інші складники за меншими цінами. Оптимальним шляхом обліку витрат та собівартості є запровадження економних технологій виробництва, переймання світового досвіду зі зменшення собівартості.

Список використаних джерел

1. Остафійчук А.В. Мотиваційний механізм управління підприємством / А.В. Остафійчук // Вісник ЧДІЕУ: Зб. наук. праць. – Сер.: Економіка. – Черкаси: Вид-во ЧДІЕУ, 2010. – Вип. 5. – С. 154-162.
2. Сльозко Т.М. Організація обліку: Навч. посіб. / Т.М. Сльозко. – К.: Центр навч. л-ри, 2008. – 224 с.
3. Кравчук О. Загальновиробничі витрати: організація обліку / О. Кравчук // Дебет-кредит. – 2008. – № 43. – С. 27-31.